

XXVII. Rendes tagokul felvétetnek: *Hausmann* Béla akad. hallg., ajánlja *Günther Frigyes*; *Pokorny* István m. kir. erdőgyakornok, ajánlja *H. Karácsonyi Sándor*; *Figuli* Lajos m. kir. erdészjelölt, ajánlja *Czékus György*; *Kristen* Adolf m. kir. erdőgyakornok, ajánlja *Tomesányi Gusztáv*.

XXVIII. A jegyzőkönyv hitelesítésére az elnök *Tavi Gusztáv* és *Hirsch István* választmányi tagokat kéri fel.

Kmf.

Bund Károly s. k.,
titkár.

Báró Bánffy Dezső s. k.,
elnök.

Hitelesítésül:

Hirsch István s. k.,
vál. tag.

Tavi Gusztáv s. k.,
vál. tag.

IRODALMI SZEMLE.

Az erdőkezelés módjának befolyása az erdőbirtokok jóvedelmére. *Flury*, a zürichi erdészeti kísérleti állomás asszistense a svájcei erdészeti egyesületnek 1902. évi augusztus havában Liestalban tartott gyűlésén az erdészeti statisztika szervezésének szükségességét tárgyaló előadásában többek között igen érdekesen csoportosított adatokkal bizonyította, hogy a statisztika mily hatatosan elősegíthetné meggyőző adataival az erdőkezelés módjának helyes megválasztását. *Flury* ugyanis szembe állítván azokat az erdőket, a melyek saját külön erdőtiszttel bírnak és a szó szoros értelmében házilag kezeltek, azokkal az erdőkkel, a melyek más erdőkkel együtt egy közös erdőtisztnak kezelésére, illetőleg jobban mondva felügyeletére vannak bízva, a beszerzett, többnyire 10—20 évre vonatkozó átlagos adatokból*) kimutatja, mennyivel nagyobb fa- és pénzhozamokat nyújtanak a közvetlenül, saját erdőtiszttel kezelt erdőbirtokok. Összehasonlításul néhány német állam idetartozó adatait is közli.

Statisztikai adatait az 1182. és 1183. oldalon közöljük.

Flury azokból a következő tényeket konstatálja:

*) Az 1182. és 1183. oldalon lévő statisztikai adatok közül az I. alattiak legnagyobbbrészt 10—20 évi átlagok, a II. alattiak mind az 1900. évre vonatkoznak, a III. alattiak pedig szintén 19—21 évi átlagok.

Állam ill. község	Termékeny erdőterület <i>ha.</i>	Főhasználat			Fő- és előhasználat			Fenyőtélék Lombfa	nyersbevétel <i>ha.-ként</i>	Kiadás <i>ha.-ként</i>		Egy köbméterre esik			Műfa ‰	
		Átlag	Min.	Max.	Átlag	Min.	Max.			egészben	a bevételek ‰-ában	Tiszta jövedelem <i>ha.-ként</i>	bevétel	kiadás		Tiszta jövedelem
												f r a n k				

I. Schveizi állami és községi erdők, közvetlen kezelés alatt.

1. St.-Gallen város	729	6·9	6·1	8·0	10·4	8·7	11·7	$\frac{4}{5}$	$\frac{1}{5}$	201	86	43	116	18·9	8·1	10·8	61
2. Zofingen... ..	1436	5·6	5·0	7·1	8·7	7·1	10·0	$\frac{3}{4}$	$\frac{1}{4}$	147	37	26	110	17·0	4·3	12·7	82
3. St.-Gallen (állam)	840	5·8	4·5	8·2	8·4	6·7	10·6	$\frac{3}{4}$	$\frac{1}{4}$	143	21	16	112	17·2	2·7	14·4	—
4. Zürich város ...	1066	5·5	4·7	6·3	8·2	7·2	9·4	$\frac{1}{5}$	$\frac{4}{5}$	256	166	65	90	31·2	20·3	10·9	24
5. Winterthur	1099	5·9	4·4	6·9	7·9	6·4	9·4	$\frac{3}{4}$	$\frac{1}{4}$	177	61	34	117	21·7	7·4	14·3	54
6. Murten	311	4·8	3·2	6·9	7·6	5·6	9·9	$\frac{1}{5}$	$\frac{4}{5}$	141	45	32	97	20·0	6·4	13·6	—
7. Bern város	2963	4·5	4·1	5·0	7·5	5·2	11·6	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	120	61	51	59	16·5	8·3	8·2	23
8. Lausanne	1668	4·7	2·8	8·9	7·2	5·2	11·0	$\frac{2}{3}$	$\frac{1}{3}$	116	22	19	94	17·7	3·3	14·4	42
9. Aargau (állam)...	3076	4·5	3·9	5·7	7·2	6·1	8·4	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	109	36	33	74	15·9	5·2	10·7	32
10. Solothurn város	1757	4·6	2·0	7·1	6·9	5·0	9·7	$\frac{1}{3}$	$\frac{2}{3}$	—	—	—	—	—	—	—	35
11. Thurgau (állam)	1220	4·7	3·7	5·7	6·6	5·9	7·8	$\frac{2}{3}$	$\frac{1}{3}$	100	41	37	69	16·7	6·2	10·5	—
12. Zürich (állam)...	2187	4·4	4·0	4·7	6·3	5·7	6·9	$\frac{2}{3}$	$\frac{1}{3}$	127	38	30	89	19·6	5·9	13·6	—
13. Chur	1123	4·7	3·9	5·3	6·2	5·3	6·7	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	108	58	54	49	—	—	—	—
14. Freiburg (állam)	3166	3·9	3·3	4·4	5·5	4·9	6·0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	87	22	26	65	15·9	4·1	11·9	—
15. Bern (állam) ...	11738	4·0	3·5	4·7	5·5	4·7	6·4	$\frac{2}{3}$	$\frac{1}{3}$	88	39	45	49	16·1	7·2	8·9	34

16. Schaffhausen (áll.)	2455	3·8	—	—	5·0	—	—	$\frac{2}{3}$	$\frac{1}{3}$	—	—	—	—	—	—	—	—
17. „ (város)	1329	3·7	3·1	4·1	4·9	4·1	5·3	$\frac{1}{3}$	$\frac{1}{2}$	91	33	36	58	18·4	6·7	11·7	39
18. Waadt (állam) —	7358	2·9	2·6	3·4	3·9	3·4	4·6	—	—	68	41	60	27	17·5	10·6	6·9	72

II. Községi erdők, közig. területenkint kezelve.

Aargau kanton	33774	4·0	—	—	6·2	—	—	—	—	87	—	—	—	—	—	—	—
Zürich „	17684	4·3	—	—	5·7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Solothurn „	20708	3·5	—	—	4·7	—	—	—	—	—	—	—	47	—	—	—	—
Thurgau „	5490	4·0	—	—	4·7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bern „	79509	3·0	—	—	4·1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Schaffhausen kanton	6460	3·0	—	—	3·6	—	—	—	—	57	22	—	35	—	—	—	—
Baselland „	11100	—	—	—	3·5	—	—	—	—	—	—	—	33	—	—	—	—
St.-Gallen „	24118	2·6	—	—	3·3	—	—	—	—	—	—	—	41	—	—	—	—
Graubünden „	100427	—	—	—	1·5	—	—	—	—	14	5	—	9	—	—	—	—

III. Németbirodalmi állami erdők (összehasonlításul).

Szászország	168620	—	—	—	6·3	5·8	6·5	$\frac{85}{100}$	$\frac{15}{100}$	94	35	37	59	13·2	5·0	8·2	80
Württemberg	189993	—	—	—	5·7	5·2	6·3	$\frac{60}{100}$	$\frac{40}{100}$	84	32	39	52	14·5	5·7	8·9	—
Baden	92418	4·1	3·5	5·1	5·5	4·3	6·4	$\frac{46}{100}$	$\frac{54}{100}$	85	37	44	48	13·9	6·4	7·3	44
Elsass-Lotharingia	143245	—	—	—	4·3	3·9	6·0	$\frac{31}{100}$	$\frac{69}{100}$	62	31	51	33	12·1	6·7	6·6	43
Poroszország	2683466	—	—	—	3·5	3·1	4·4	$\frac{66}{100}$	$\frac{34}{100}$	35	18	52	17	9·4	5·0	4·7	—

I. A fatermésre vonatkozólag.

1. Legmagasabb a tartamos fahozam azon községi erdőkben, melyek saját külön műszaki vezetés alatt állanak. Ezek után a svájcei államerdők sorakoznak.

2. Azon községi erdőkben, a melyek közös felügyelet alatt állanak, a fahozam 10—30%-kal kisebb.

3. A német állami erdők fahozama messze mögötte marad a szakértően kezelt svájcei községi és állami erdőké mögött.

4. Legnagyobb a fenyőerdők fahozama.

5. A gyérités szakszerű keresztülvitele a területegység fatermését lényegesen emelheti.

6. A közösen kezelt községi erdők fahozama 30—40%-kal emelhető volna.

II. Pénzügyi tekintetben.

1. A műszakilag kezelt községi és állami erdők pénzjövedelme kétszer-háromszor, sőt ennél is többszörösen felülmúlja a közös kerületi felügyelet és kezelés alatt álló községi erdők jövedelmét.

2. Ez vonatkozik úgy a nyers, mint a tiszta jövedelemre.

3. A nagyobb bevételekkel a kiadások is növekszenek, de a bevételek emelkedése aránylagosan nagyobb s így a különbségként jelentkező tiszta jövedelem is emelkedik.

4. Nemzetgazdasági és szocziálpolitikai tekintetben a közvetlenül kezelt erdőségek hivatásukat legjobban betöltik, mert

a) a nyerstermelést emelik,

b) az erdőjáradék bennük magas,

c) az erdőtalajban és fakészletben rejlő tőkét lehetőleg hasznosan működtetik,

d) több munkásnak adnak foglalkozást,

e) az erdők tőkeértékét s ezzel a nemzeti vagyont gyarapítják.

Vidéki levél.

A nagymarosi véderdő.

Nagymaros, 1903. november 18-án.

„Minden tavasszal távcsővel szoktam nézegetni, hogy szomszéd ur megint a szikláival próbálkozik, de az eredményt, nem tudom, megérem-e?” szokta mondani dömösi erdész-szomszédom